

ЎЗБЕКИСТОН – ОЗАРБАЙЖОН: ИККИ ҚАРДОШ МАМЛАКАТ ҲАМКОРЛИГИ КЕЛАЖАГИГА МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОР ҚЎЙИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиев 21 июнь куни давлат ташрифи билан мамлакатимизга келди.

Дунёда тили, урф-одатлари, маданияти, ҳатто ташқи кўринишидан бир-бирига ўхшаб кетадиган миллат ва элатлар кўп. Ўзбек ва озарбайжон халқларини ана шундай халқлар қаторига бемалол қўша оламиз. Ҳар икки миллат вакиллари бир-бирини таржимасиз тушуна олади. Турмуш тарзимиз, анъана ва урф-одатларимиз, халқ оғзаки ижоди ва ёзма адабиётда муштарак жиҳатларни кўплаб учратиш мумкин.

Бу икки буюк халқни асрлар, минг йиллар мобайнида бир-бирига боғлаб келган ўхшаш жиҳатлар ҳам бор. Халқларимизнинг муштарак ёдгорлиги ҳисобланмиш, “Авесто” китоби, шунингдек, халқ оғзаки ижодининг ўлмас дурдоналари саналган “Гўрўгли”, “Ошиқ Ғариб”, “Дада Қўрқут” дostonлари ана шу азалий қардошлик, дўстлик ва биродарликнинг ёрқин исботидир. Ўзбек муסיқасининг гултожи саналган нодир мақомларимиз ва бетакрор

Озарбайжон муғомлари орасидаги ҳамоҳанглик ҳар икки халқ ўртасидаги яқинлиқни ўзида ифодалайди.

Президентларнинг сиёсий иродаси ва узокни кўзлаб юритаётган оқилони сиёсати туфайли сўнгги йилларда мамлакатларимизнинг кўп қиррали ҳамкорлиги янги босқичга кўтарилди, халқларимиз дўстлиги янада мустаҳкамланди.

Озарбайжон Президентининг давлат ташрифи Ҳайдар Алиев номидаги

янгиланган кўча ва унинг ёдгорлиги очилишидан бошланди.

Шу муносабат билан ўтказилган тантанали тадбирда Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев иштирок этди.

Давлатимиз раҳбари Озарбайжоннинг умуммиллий етакчиси ва биродар озарбайжон халқига ўз ҳурмат-эҳтиромини билдирди.

— Президент Илҳом Алиевнинг Ўзбекистонга ташрифи Озарбайжон

халқининг умуммиллий етакчиси, Ўзбек халқининг яқин дўсти Ҳайдар Алиев шарафига номланган кўчанинг очилиш маросимидан бошлангани катта рамзий маънога эга.

У киши XX асрнинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, мустақил Озарбайжоннинг асосчиси сифатида тарихга кирди. Ҳайдар Алиевнинг қатъияти, қучли сиёсий иродаси ва беқиёс етакчилик сифатлари туфайли ёш суверен давлат барча қийинчилик ва синовларни муносиб енгиб ўтди, — деди Президентимиз.

Ўзбекистон раҳбари Озарбайжон умуммиллий етакчиси мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик муносабатлари ва қардош халқларимизнинг тарихий ришталарини изчил мустаҳкамлашга улкан ҳисса қўшганини алоҳида таъкидлади.

Озарбайжон Президенти, ўз навбатида, ушбу ташриф унинг пандемиядан кейинги илк хорижий ташрифи эканини қайд этиб, давлатимиз раҳбари ва Ўзбекистон халқига Ҳайдар Алиевнинг ёрқин хотирасини асраб-авайлашга қаратилаётган доимий эътибор учун миннатдорлик билдирди.

— Азиз қардошим Шавкат Миромоновичдан Тошкент марказида отам Ҳайдар Алиев хотирасига бағишлаб шундай кўркам гўшани барпо этиш ташаббуси учун жуда миннатдорман. Биз буни Ўзбек қардошларимизнинг буюк етакчимизга, умумий тарихимизга чинакам биродарона муносабати сифатида қабул қиламиз. Бу бутун Озарбайжон халқига ҳурмат ифодаси ҳамдир, — деди Озарбайжон етакчиси.

Маросимда зиёлилар, нурунийлар, озарбайжон юртдошларимиз ҳам сўзга чиқди. Улар Ҳайдар Алиев номидаги обод кўча ва хиёбон қардош халқларимиз ўртасидаги мустаҳкам дўстликнинг ёрқин рамзи эканини таъкидладилар.

Ўзбекистонда озарбайжон миллиятига мансуб 40 минг нафарга яқин юртдошларимиз истиқомат қилмоқда. 2003 йилда Озарбайжон маданият марказлари уюшмаси ташкил этилган. 2010 йилда Озарбайжон элчионаси қошида Ҳайдар Алиев номидаги Озарбайжон маданият марказининг янги биноси очилган.

Шундан сўнг Озарбайжон Президенти давлатимиз раҳбари ҳамроҳлигида “Янги Ўзбекистон” боғига ташриф

бўриб, Мустақиллик монументи пойига гул қўйди.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатимизга келган олий даражадаги меҳмонлар томонидан ушбу монументга гул қўйиш маросими анъанага айланди.

Кўксарой қароргоҳида Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиевни расмий кутиб олиш маросими бўлиб ўтди.

Икки мамлакатнинг давлат байроқлари билан безатилган майдонда Озарбайжон Президенти шарафига фахрий қоровул саф тортди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев олий мартабали меҳмонни кутиб олди.

Давлат раҳбарлари шохсупага кўтарилдилар. Ўзбекистон ва Озарбайжон давлат мадҳиялари янгради. Мамлакатларимиз етакчилари фахрий қоровул сафи олдида ўтдилар.

Маросимда Ўзбекистон ва Озарбайжон расмий делегациялари аъзолари иштирок этди.

Расмий кутиб олиш маросимидан сўнг Шавкат Мирзиёев ва Илҳом Алиев тор доирада учрашув ўтказди.

Давлат раҳбарлари Ўзбекистон ва Озарбайжон ўртасидаги кўп қиррали стратегик шериклик муносабатларини янада кенгайтириш юзасидан фикр алмашдилар.

Икки томонлама ҳамкорлик жадал ривожланиб бораётгани мамнуният билан қайд этилди. Кейинги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми барқарор ошиб бормоқда. Қўшма корхоналар сони 4 баробар кўнайди.

2021 йил сентябрь ойида Озарбайжонда мамлакатимиз автомобилларини йиғиш корхонасининг ишга туширилгани муваффақиятли қўшма лойиҳалардан бири бўлди. Ташриф арасида ўтказилган бизнес-форумда умумий қиймати ярим миллиард долларлик янги инвестиция ва савдо келишувлари имзоланди.

Савдо-иқтисодий ҳамкорлиқни янада кенгайтириш мақсадида Ўзбекистон ва Озарбайжон етакчилари учрашув чоғида икки мамлакат ҳудудида нефть-газ, газ-кимё, тўқимачилик, фармацевтика, виночилик ва озиқ-овқат тармоқларида саноат кооперацияси истиқболларини муҳокама қилдилар.

▶ Давоми 2-бетда

МУНОСАБАТ

КОНСТИТУЦИЯНИНГ ЯГОНА МАНБАИ ВА МУАЛЛИФИ – ХАЛҚДИР

“Бетакрор юртимизда барқарор жамиятни ва бардавон тараққиётни таъминлаш — барчамизнинг бош мақсадимиздир”. Президентимиз Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартириш киритиш ва ташкилий чора-тадбирларни амалга ошириш юзасидан Конституциявий комиссия аъзолари билан куни кеча, 20 июнда бўлиб ўтган учрашувда худди шундай деб таъкидлади.

▶ Давоми 3-бетда

ПРЕЗИДЕНТ ТАШРИФИДАН СЎНГ

ИНСОН ҚАДРИ УЛУҒЛАНАЁТГАН БУ КУНЛАР БОЛАЛАР ШУУРИДА БИР УМРЛИК ЭЗГУЛИК ДАРСИ БЎЛИБ МУҲРЛАНАДИ

Инсон учун хотиржамлик ва саломатликдан ортиқ неъмат йўқ. Аммо ҳаёт одам боласини баъзан оғир хасталик ва часасизлик билан синайди. Шундай пайтда озрок эътибор ва ғамхўрлик ҳам дардманд кўнгилларга катта далда, тузалишга илинж беради. Бу ҳамдардликни, айниқса, давлат раҳбари кўрсатса, юракдаги ишонч тоғ қадар юксалади, синиқ нигоҳларда эртанги кунга умид ёлқинланади.

Эсингизда бўлса, Президентимиз ўтган йилнинг 14 май куни Республика ихтисослаштирилган гематология ва онкология илмий-амалий тиббиёт марказида бўлиб, оғир хасталикдан азият чекаётган болалар ва уларнинг ота-оналари билан юзма-юз суҳбатлашганди. Шифохонадаги шароитларни кўздан кечириб, масъулларга вазиятни яхшилаш бўйича аниқ топшириқ ва кўрсатмалар бергандими. Бир неча кун ўтиб, 27 май куни Президентимизнинг “Аҳолига гематология ва онкология хизматларини кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Унда онкогематология

соҳасини ривожлантириш, аҳолига малакали тиббий хизмат кўрсатиш бўйича муҳим вазифалар белгилаб берилди.

Сабаби, соғлиқни сақлаш тизимидagi қатор йўналишлар сингари онкология ва гематология соҳасида ҳам ечимини кутаётган муаммолар йиғилиб қолган эди. Жумладан, тиббиётдаги илгор тажрибалар амалиётга жорий этилмагани, зарур дори-дармон ва жиҳозлар тақчиллиги туфайли беморларнинг соғайиш кўрсаткичи пасайиб кетганди. Қисқаси, соҳадаги вазиятни яхшилаш учун комплекс, илмий ёндашувга эҳтиёж юқори эди.

▶ Давоми 5-бетда

ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ

ДЎСТЛИК ПОЕЗДИ

давлатларимиз ўртасидаги ишончли муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади

21 июнь куни “Тошкент” марказий темир йўл вокзалига Душанбе — Тошкент — Душанбе йўналиши бўйича йўлга қўйилган поезд кириб келди. Бу ўзига хос тарихий воқеа бўлди, десак муболаға эмас. Чунки икки мамлакат ўртасидаги транспорт қатнови узок йиллар давомида тўхтаб қолганди. Борди-келди, савдо-сотик борасида эса сўз очишнинг ўзи ортиқча эди. Бир дарёдан сув ичган икки халқ ён қўшни бўлса-да, бири-биридан узок бўлди. Ваҳоланки, Ўзбекистон ва Тожикистон халқлари дўстлиги узок тарихга эга, дини, маданияти ва урф-одатлари бир, ришталари илдизи мустаҳкам.

▶ Давоми 2-бетда

ЎЗБЕКИСТОН — ОЗАРБАЙЖОН: ИККИ ҚАРДОШ МАМЛАКАТ ҲАМКОРЛИГИ КЕЛАЖАГИГА МУСТАҲКАМ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОР ҚЎЙИЛДИ

Бошланиши 1-бетда

Транспорт коммуникациялари соҳасидаги ҳамкорлиқни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилди. Транспорт йўлақларини ривожлантириш, юк ташиш тарифларини мақбуллаштириш муҳимлиги таъкидланди.

Президентлар ҳудудлараро ҳамкорлиқни мустаҳкамлаш, биргаликдаги ишбилармонлик ва маданий тадбирларни ўтказиш, сайёҳлар алмашинувини кўпайтириш муҳим эканини қайд этдилар. Давлат раҳбарлари халқаро ва минтақавий вазият юзасидан ҳам фикр алмашиб, кўп томонлама тузилмалар доирасидаги фаол мулоқот ва ўзаро қўллаб-қувватлашни давом эттириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиевнинг музокаралари икки мамлакат делегациялари иштирокида кенгайтирилган таркибда давом этди.

Давлат раҳбарлари йилгилишни очар экан, Озарбайжон Ўзбекистоннинг яқин дўсти ва вақт билан синалган, ишончли стратегик шериги эканини таъкидлади. Мамлакатларимизни дин, маънавий қадриятлар муштараклиги, анъаналар, тил ва маданият ўхшашлиги боғлаб туради.

Шавкат Мирзиёев ўзаро манфаатли ҳамкорлик юксак даражада чиққани, мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ришталари ва ўзаро англашув мустаҳкамланиб бораётганини катта мамнуният билан қайд этди. Ўзбекистон — Озарбайжон стратегик шериклигини янада кенгайтириш ва уни янги амалий мазмун билан бойитишга интилиш қатъий эканини тасдиқлади.

Ўзбекистон Президенти ҳамкорлик учун мавжуд улкан салоҳиятни ишга солиш, икки мамлакат иқтисодиётини тўлдириб турувчи омиллардан фойдаланиш зарурлигини таъкидлади.

Хусусан, давлатимиз раҳбари ўзаро савдо ҳажмини ошириш, саноат кооперациясини кенгайтириш, машинасозлик, электротехника, тўқимачилик, виночилик, озиқ-овқат қурилиш, нефть-газ, газ-кимё, фармацевтика, агросаноат ва бошқа тармоқларда қатор лойиҳаларни амалга оширишни таклиф этди. Мамлакатларимизда истиқболли кооперация лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва илгари суриш мақсадида қўшма Инвестиция фондини ташкил этишга келишиб олинди.

Шунингдек, маҳсулотларни учинчи мамлакатлар бозорига экспорт қилиш учун давлатларимиз ҳудудидagi эркин иқтисодий зоналарда қўшма лойиҳаларни амалга ошириш муҳим аҳамиятга эга экани таъкидланди.

ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ

ДЎСТЛИК ПОЕЗДИ

ДАВЛАТЛАРИМИЗ ЎРТАСИДАГИ ИШОНЧЛИ МУНОСАБАТЛАРНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Бошланиши 1-бетда

Айтиш жоизки, кейинги йилларда Президентимиз Шавкат Мирзиёев олиб бораётган сиёсат туфайли, аввало, қўшни мамлакатлар билан муносабатлар янги босқичга кўтарилиди. Ёпилган чегаралар, йўллар очилди. Ўзбеклар Тожикистонга, тожиклар Ўзбекистонга саёхатга, тўй-томашга, меҳмонга бемалол, хавфсиз бориб-қайтадиган бўлди.

Яқинда Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга ташрифи давомида ушбу саёй-ҳаракатлар, ташаббуслар яна бир қарра эътироф этилди. Яқин кўшнчилик алоқалари ўзаро ишонч ва ҳурмат асосида жадал ривожланиб бораётгани қайд этилди. Шу ташриф асосида 20 июндан бошлаб Душанбе — Тошкент — Душанбе йўналишида йўловчи поездининг қатнови йўлга қўйилиши ҳақида хабар берилди. Шу асосда жорий йилнинг 20 июнь куни Тожикистон пойтахти Душанбе шаҳридан йўлга чиққан йўловчи поезди 21 июнь куни пойтахтимизга кириб келди.

Поезд меҳмонлари Тошкентда байрамона кайфиятда, карнай-сурнай садолари билан қарши олинди. Шу муносабат билан ташкил этилган тантанали тадбирда Тожикистон Республикасининг Ўзбекистондаги факултетида ва мухтор элчиси Абдужаббор Азиз Раҳмонзода, Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазири ўринбосари Абдусамат Мўминов, Тожикистон Республикаси Транспорт вазири ўринбосари Шомат Саидмуродзода ва бошқалар сўзга чиқиб, сўнгги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик ҳар томонлама кенгайиб бораётганини, олий даражадаги музокараларда эришилган келишувлар муваффақиятли амалга оширилаётганини таъкидлади. Хусусан, транспорт, ҳудудлараро ҳамкорлик, парламентлараро ва маданий-гуманитар алоқалар борасида ҳам муҳим натижаларга эришилди. Икки давлат пойтахтлари — Тошкент ва Душанбе шаҳарлари, Сурхондарё ва Хатлон вилоятлари ҳамда Тошкент, Фарғона, Самарқанд ва Сўғд вилоятлари ўртасида самарали алоқалар йўлга қўйилган. Охириги олий даражадаги учрашувлар давомида эса Жиззах ва Сўғд вилоятлари ўртасида ҳамкорлик бўйича “Йўл

харитаси” тасдиқлангани ҳам диққатга сазовордир. Мазкур поезд қатнови эса муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Душанбе — Тошкент — Душанбе йўналиши бўйича қатнаётган поезд Душанбедан душанба кунлари жўнаб, Тошкентга сешанба кунли соат 13:43да етиб келади. Тошкентдан эса сешанба кунли соат 16:15да жўнаб кетади ва Душанбеге чоршанба кунли етиб боради.

Халқаро йўловчи поезди Душанбе — Қудуқли — Сарисоёё — Қўмқўрган — Дарбанд — Деҳқонобод — Қарши — Самарқанд — Жиззах — Гулистон — Тошкент йўналиши бўйлаб қатнайди. Икки пойтахт орасидаги темир йўл масофаси 916 километрини ташкил этади. Поезд 21 соат йўлда бўлади. Унда жами 10 та вагон — 4 та купе, 5 та плацкарт ва вагон-ресторан бор.

Темир йўл тизими қўлайлиги, хавфсизлиги билан йўловчилар учун энг ишончли транспорт турига айланган. Шу боис, аҳолининг асосий қисми поезддан фойдаланишни афзал билади. Бугунги кунда мамлакатимизнинг бош вокзали — “Тошкент марказий” темир йўл вокзалидан нафақат маҳаллий йўналишларда, балки халқаро қатновларда ҳам поездларнинг ҳаракати йўлга қўйилмоқда.

Тадбирда қўшни давлатдан келган меҳмонлар, йўловчилар сафар хавфсиз бўлганини айтиб, мамлакатимиз темир йўл вокзалларида йўловчилар учун яратилган қўлайликлар аъло даражада эканлигини эътироф этди.

Ота-боболарим ўзбекистонлик, — деди душанбелик 80 ёшли отахон Собиржон Абдурахимов. — Табиийки, бу ерда қариндошларим жуда кўп. Қизларимни шу ерга турмушга берганман. Ҳозир улар мени бутун оиласи, невараларим билан кутиб турибди. Шу маънода, бу транспортни икки давлат одамларини учраштирувчи яна бир дўстлик риштасига қисёласақ арзийди.

Чиндан ҳам, вокзал атрофида қариндошлари, танишлари, бизнес ҳамкорларини кутаётган одамлар жуда кўп эди. Шу жиҳатдан олганда, поезд ана шундай ришталарни боғловчи, алоқаларни мустаҳкамловчи транспортга айланиши аниқ.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

ЎЗБЕКИСТОН — ОЗАРБАЙЖОН: ИККИ ҚАРДОШ МАМЛАКАТ ҲАМКОРЛИГИ КЕЛАЖАГИГА МУСТАҲКАМ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОР ҚЎЙИЛДИ

Бошланиши 1-бетда

Ушбу ҳужжатлар Ўзбекистон ва Озарбайжон ўртасидаги ҳамкорлиқнинг қатор истиқболли йўналишларида амалий шериклиқни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун ўтказилган брифингда Президентлар музокаралар очилиқ, ўзаро ишонч, англашув ва дўстона руҳда ўтгани, имзоланган ҳужжатлар Ўзбекистон ва Озарбайжон халқлари манфаатларига хизмат қилишини таъкидладилар.

Давлатимиз раҳбари Озарбайжон делегациясини самимий қўллаб, икки халқ муносабатларининг шонли тарихи бугунги кўп қиррали ҳамкорлик учун мустаҳкам пойдевор яратганини таъкидлади. — Маънавий қадриятларимиз, динимиз бир, маданият ва тилимиз ўхшаш, — деди Шавкат Мирзиёев. — Аҳмад Фарғоний ва Абу Райҳон Беруний асарларида Озарбайжоннинг шарқ ва ғарб тамаддуллари бир-бирини бойитган қўллаб-қувватлашга эришилган. Шарқшунослик институти фондарлари эса Низомий, Ҳоконий, Тусий, Физулий, Хатойи ва бошқа озарбайжон шоир ва мутафаккирларнинг ўнлаб ноёб қўлёзмалари авайлиниб сақланмоқда.

Бу ўзбек халқи азал-азалдан озарбайжон маданиятига катта ҳурмат ва қизиқиш билдириб келётганининг яна бир далилидир, деб таъкидлади Ўзбекистон етакчиси.

— Тор ва кенгайтирилган таркибдаги учрашувларда икки томонлама кўн тартибидagi масалаларни батафсил муҳокама қилдик. Музокаралар ҳамкорлигимизни халқларимиз манфаатлари йўлида бундан буюн ҳам ҳар томонлама мустаҳкамлашга тайёргилиримизни кўрсатди. Салмоқли ҳужжатлар тўплами имзоланди. Улар орасида икки томонлама муносабатларда янги босқични бошлаб берадиган Стратегик шериклиқни чуқурлаштириш ва ҳар томонлама ҳамкорлиқни кенгайтириш тўғрисида декларация имзоланди. Биз ҳамкорлиқнинг муҳим йўналишларини ҳам белгилаб олдик, — деди Шавкат Мирзиёев.

Томонлар ҳамкорлиқни тубдан фаоллаштириш учун кенг имкониятлар борлиги, энг аввало, иқтисодийларимизнинг бир-бирини тўлдириб туришига ишонч билдирдилар.

Ҳожиқабул шаҳрида автомобиль ишлаб чиқариш йўлга қўйилгани, ипакчилик соҳасидаги ҳамкорлик ривожланиётгани бунга мисол. Қазиб чиқариш, нефть-кимё, фармацевтика, қурилиш материаллари, тайёр тўқимачилик маҳсулотлари, озиқ-овқат, заргарлик буюмларини ишлаб чиқариш, виночиликда ўнлаб янги лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда.

Навбатдаги стратегик йўналиш — стратегик коммуникацияларни ривожлантириш. Бугун

БИЗНЕС ФОРУМ

Юртимизда Озарбайжон Республикаси делегацияси меҳмон бўлиб турибди. Қардош халқнинг давлат раҳбари ҳамда делегация аъзоларининг мамлакатимизга бу галги ташрифи ҳам икки давлат ўртасидаги яқин дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Бу барча соҳаларда амалга оширилаётган янги келишувлар, ҳамкорлик битимларида ҳам акс этмоқда.

Пойтахтимизда 20 июнь куни ўтказилган Ўзбекистон — Озарбайжон бизнес форуми ана шу масалаларда ўзаро музокаралар олиб бориш, манфаатли келишувларга эришиш учун очик майдон вазифасини ўтади.

Унда икки томондан турли соҳаларда фаолият олиб бораётган 100 дан ортиқ йирик компания вакиллари иштирок этди. “B2B” ва “G2B” тарзида кечган панель мунозараларда ўзбек ва озарбайжон бизнес вакиллари аниқ лойиҳа тақлифлари асосида бизнес ҳамкорлиги истиқболларини муҳокама қилиш имконияти эга бўлди. Форум якунида эса умумий қиймати 500 миллион доллардан ортиқ қўшма лойиҳалар ва савдо шартномаларини амалга ошириш бўйича битимлар имзоланди. Икки мамлакатнинг тегишли вазирлик ва идоралари ўртасида амалий ҳамкорлик тўғрисида 10 та келишувга эришилди.

Ойбек ҲАМРОЕВ,
Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги департамент директори:

— Озарбайжон Ўзбекистоннинг муҳим савдо-иқтисодий ҳамкори ҳисобланади. Сўнгги 6 йил давомида юртимизда Озарбайжон капитални иштирокидаги корхоналар сони тўрт баробар кўпайиб, қарийб 250 тага етди. Икки давлат ишбилармон доиралари ўртасида дўстона ҳамкорлик муҳити йўлга қўйилган.

Бизнес форум мана шу ҳамкорлиқнинг янги истиқболлари, йўналишларини белгилаш учун муҳим мулоқот майдонига айланди. Икки давлат вакиллари қизиқтирадиган, ҳамкорликка қорлайдиган жиҳатлар кўп. Хусусан, савдо ҳажмларини ошириш, қўшма инвестиция лойиҳаларини Ўзбекистон ва Озарбайжон ҳудудларида амалга ошириш, транспорт-логистика соҳасидаги ҳамкорлиқни янада ривожлантириш ҳамда ҳудудлараро ҳамкорлиқни мустаҳкамлаш йўналишлари бўйича келишувларга эришилди.

Очиги ўзаро савдо ҳажмларини янада ошириш имкониятлари жуда кенг. Бунли олиб бориладиган қатор таҳлиллар ҳам кўрсатиб турибди. Яъни яқин йилларда Ўзбекистондан Озарбайжонга йилга 500

ЯНГИ ИНВЕСТИЦИЯЛАР ИККИ ТОМОН УЧУН ҲАМ МАНФААТЛИ БЎЛАДИ

миллион доллар қийматидаги фармацевтика, тўқимачилик, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа турдаги тайёр маҳсулотларни етказиб бериш имкониятларимиз мавжуд. Озарбайжондан ҳам нефть-кимё, озиқ-овқат маҳсулотларини импорт қилишимиз мумкин.

Бу борада инвестицион лойиҳалар алоҳида ўрин тутди. Мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлиқни янада кенгайтириш мақсадида қўшма Инвестиция фондини ташкил этишнинг шарт-шароитлари қўриб чиқилди. Мазкур жамғарма фаолияти устувор инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш ҳамда икки мамлакат ишлаб чиқарувчилари ўртасида саноат кооперациясини ривожлантиришни рағбатлантиришга йўналтирилди. Бу келгусида инвестицион лойиҳалар қўламини оширишга хизмат қилади.

Мухтор УМАРОВ,
Ўзбекистон Экспортчилар уюшмаси раиси:

— Иқтисодиёт, хусусан, экспорт-импорт йўналишида мамлакатларнинг ўзаро ҳамкорлиги доим ижобий самара беради. Бунли Озарбайжон Республикаси билан савдо-иқтисодий алоқаларимиз мисолида ҳам қўриш мумкин. Давлатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми бир йил ичида салкам 50 фоизга ошди. Бу катта кўрсаткич, албатта. Бунга бевосита ҳамкорликдаги қўшма лойиҳалар, экспорт-импорт ҳисобига эришилмоқда.

Тадбиркорларимизнинг Озарбайжон бозорига чиқиш, турли соҳаларда ҳамкорликда ишлаш истаги юқори. Шу боис, бизнес форумда маҳаллий тадбиркорларимиз, Ўзбекистон Экспортчилар уюшмаси аъзолари катта қизиқиш билан иштирок этди. Келгусидаги ҳамкорлик бўйича музокаралар олиб борили, талаб ва тақлифлар ўрганилиб, ўзаро фикр алмашилди.

Бугунги кунда Ўзбекистон Экспортчилар уюшмаси Озарбайжон Савдо-саноат палатаси билан ҳамкорликда икки давлат тадбиркорларининг ўзаро иш олиб боришига қўмаклашиб келяпти. Қардош дийрда бизнинг маҳсулотларимизга талаб юқори. Уюшмамизга аъзо маҳаллий ишбилармонлар Озарбайжонга қатор маҳсулотларни экспорт қилиб келяпти. Андижон ва Наманган вилоятларидан текстиль маҳсулотлари жўнатилаётган бўлса, Самарқанддан қурилган меъварлар, Риштондан қўлпочилик маҳсулотлари экспорт қилинапти.

Озарбайжонлик тадбиркорларнинг ҳам юртимизга келиб, иш бошлаш қўрсаткичи кўн сайин ошиб борапти. Биргина жорий йилда уюшмамиз билан ҳамкорликда 50 дан ортиқ озарбайжонлик тадбиркорлар мамлакатимизга келиб, ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш соҳаларига инвестиция киритмоқда.

Ҳозирги вақтда экспорт-импорт муносабатларида логистика масалалари энг муҳим жиҳат ҳисобланади.

лар тўғрисида фикр алмашдик. Яъни кенг маънода айтадиган бўлсак, фаол ҳамкорлигимиз учун пойдевор яратилмоқда, — деди Озарбайжон Президенти.

Давлат раҳбарлари халқаро тузилмалар доирасидаги ўзаро мулоқот конструктив кечаётгани ва ўзаро қўллаб-қувватлаш муҳим эканини таъкидладилар.

Шундан сўнг Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев давлатимиз раҳбари ҳамроҳлигида Тошкент шаҳридаги Технопаркка ташриф буюрди.

Кўксаройда бўлиб ўтган музокараларда икки мамлакат ўртасида саноат кооперациясини кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Юртимиздаги эркин иқтисодий зоналар, технопарклар бунинг учун қўлай майдон.

Пойтахтимиздаги Технопаркда умумий қиймати 365 миллион долларлик 17 та лойиҳа йўлга қўйилган. Бугунги кунда шундан 13 таси ишга тушган бўлиб, электрон газ хисоблагич, музлатгич, саноат кондиционерлари ва совутиш тизимлари, лифт ва эскалаторлар, сув насослари, эшик ва дераза ромлари учун аксессуарлар ясалоқда. Бу товарлар хорижий брендлар назорати остида тайёрланиши боис, минтақа бозорларидан ўрин эгалламоқда.

Бу йил изоляция маҳсулотлари, сув иситиш ускуналари, ошхона техникаси корхоналари ҳамда логистика маркази фойдаланишга топширилади.

Озарбайжон Президенти ва меҳмонларга бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг афзалликлари ҳақида сўзлаб берилди.

Давлат раҳбарлари саноат соҳаси мутасаддиларига биргаликда ишлаб, қўшма лойиҳаларни амалга ошириш, саноат кооперацияси ва савдонли кенгайтириш бўйича кўрсатмалар берди.

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев Кўксарой қароргоҳидаги Фахрий меҳмонлар хиёбонида дарахт экди.

Бу ташрифта узок ва пухта тайёргарлик қўрилган эди. Эришилган натижалар шунга муносиб бўлди — икки мамлакат ҳамкорлиги келажагига мустаҳкам пойдевор қўйилди.

Давлат раҳбарлари эккан ниҳол ушбу янги режаларнинг, халқларимиз дўстлигининг рамзи сифатида гуллаб-яшнади.

Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиевнинг мамлакатимизга давлат ташрифи давом этмоқда.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Ўза мухбири

ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ

ДЎСТЛИК ПОЕЗДИ

ДАВЛАТЛАРИМИЗ ЎРТАСИДАГИ ИШОНЧЛИ МУНОСАБАТЛАРНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Бошланиши 1-бетда

Айтиш жоизки, кейинги йилларда Президентимиз Шавкат Мирзиёев олиб бораётган сиёсат туфайли, аввало, қўшни мамлакатлар билан муносабатлар янги босқичга кўтарилиди. Ёпилган чегаралар, йўллар очилди. Ўзбеклар Тожикистонга, тожиклар Ўзбекистонга саёхатга, тўй-томашга, меҳмонга бемалол, хавфсиз бориб-қайтадиган бўлди.

Яқинда Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг Ўзбекистонга ташрифи давомида ушбу саёй-ҳаракатлар, ташаббуслар яна бир қарра эътироф этилди. Яқин кўшнчилик алоқалари ўзаро ишонч ва ҳурмат асосида жадал ривожланиб бораётгани қайд этилди. Шу ташриф асосида 20 июндан бошлаб Душанбе — Тошкент — Душанбе йўналишида йўловчи поездининг қатнови йўлга қўйилиши ҳақида хабар берилди. Шу асосда жорий йилнинг 20 июнь куни Тожикистон пойтахти Душанбе шаҳридан йўлга чиққан йўловчи поезди 21 июнь куни пойтахтимизга кириб келди.

Поезд меҳмонлари Тошкентда байрамона кайфиятда, карнай-сурнай садолари билан қарши олинди. Шу муносабат билан ташкил этилган тантанали тадбирда Тожикистон Республикасининг Ўзбекистондаги факултетида ва мухтор элчиси Абдужаббор Азиз Раҳмонзода, Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазири ўринбосари Абдусамат Мўминов, Тожикистон Республикаси Транспорт вазири ўринбосари Шомат Саидмуродзода ва бошқалар сўзга чиқиб, сўнгги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик ҳар томонлама кенгайиб бораётганини, олий даражадаги музокараларда эришилган келишувлар муваффақиятли амалга оширилаётганини таъкидлади. Хусусан, транспорт, ҳудудлараро ҳамкорлик, парламентлараро ва маданий-гуманитар алоқалар борадида ҳам муҳим натижаларга эришилди. Икки давлат пойтахтлари — Тошкент ва Душанбе шаҳарлари, Сурхондарё ва Хатлон вилоятлари ҳамда Тошкент, Фарғона, Самарқанд ва Сўғд вилоятлари ўртасида самарали алоқалар йўлга қўйилган.

Охириги олий даражадаги учрашувлар давомида эса Жиззах ва Сўғд вилоятлари ўртасида ҳамкорлик бўйича “Йўл харитаси” тасдиқлангани ҳам диққатга сазовордир. Мазкур поезд қатнови эса муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Душанбе — Тошкент — Душанбе йўналиши бўйича қатнаётган поезд Душанбедан душанба кунлари жўнаб, Тошкентга сешанба кунли соат 13:43да етиб келади. Тошкентдан эса сешанба кунли соат 16:15да жўнаб кетади ва Душанбеге чоршанба кунли етиб боради.

Халқаро йўловчи поезди Душанбе — Қудуқли — Сарисоёё — Қўмқўрган — Дарбанд — Деҳқонобод — Қарши — Самарқанд — Жиззах — Гулистон — Тошкент йўналиши бўйлаб қатнайди. Икки пойтахт орасидаги темир йўл масофаси 916 километрини ташкил этади. Поезд 21 соат йўлда бўлади. Унда жами 10 та вагон — 4 та купе, 5 та плацкарт ва вагон-ресторан бор.

Темир йўл тизими қўлайлиги, хавфсизлиги билан йўловчилар учун энг ишончли транспорт турига айланган. Шу боис, аҳолининг асосий қисми поезддан фойдаланишни афзал билади. Бугунги кунда мамлакатимизнинг бош вокзали — “Тошкент марказий” темир йўл вокзалидан нафақат маҳаллий йўналишларда, балки халқаро қатновларда ҳам поездларнинг ҳаракати йўлга қўйилмоқда.

Тадбирда қўшни давлатдан келган меҳмонлар, йўловчилар сафар хавфсиз бўлганини айтиб, мамлакатимиз темир йўл вокзалларида йўловчилар учун яратилган қўлайликлар аъло даражада эканлигини эътироф этди.

Ота-боболарим ўзбекистонлик, — деди душанбелик 80 ёшли отахон Собиржон Абдурахимов. — Табиийки, бу ерда қариндошларим жуда кўп. Қизларимни шу ерга турмушга берганман. Ҳозир улар мени бутун оиласи, невараларим билан кутиб турибди. Шу маънода, бу транспортни икки давлат одамларини учраштирувчи яна бир дўстлик риштасига қисёласақ арзийди.

Чиндан ҳам, вокзал атрофида қариндошлари, танишлари, бизнес ҳамкорларини кутаётган одамлар жуда кўп эди. Шу жиҳатдан олганда, поезд ана шундай ришталарни боғловчи, алоқаларни мустаҳкамловчи транспортга айланиши аниқ.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Ўза мухбири

Мухтор УМАРОВ,
Ўзбекистон Экспортчилар уюшмаси раиси:

— Иқтисодиёт, хусусан, экспорт-импорт йўналишида мамлакатларнинг ўзаро ҳамкорлиги доим ижобий самара беради. Бунли Озарбайжон Республикаси билан савдо-иқтисодий алоқаларимиз мисолида ҳам қўриш мумкин. Давлатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми бир йил ичида салкам 50 фоизга ошди. Бу катта кўрсаткич, албатта. Бунга бевосита ҳамкорликдаги қўшма лойиҳалар, экспорт-импорт ҳисобига эришилмоқда.

Тадбиркорларимизнинг Озарбайжон бозорига чиқиш, турли соҳаларда ҳамкорликда ишлаш истаги юқори. Шу боис, бизнес форумда маҳаллий тадбиркорларимиз, Ўзбекистон Экспортчилар уюшмаси аъзолари катта қизиқиш билан иштирок этди. Келгусидаги ҳамкорлик бўйича музокаралар олиб борили, талаб ва тақлифлар ўрганилиб, ўзаро фикр алмашилди.

Бугунги кунда Ўзбекистон Экспортчилар уюшмаси Озарбайжон Савдо-саноат палатаси билан ҳамкорликда икки давлат тадбиркорларининг ўзаро иш олиб боришига қўмаклашиб келяпти. Қардош дийрда бизнинг маҳсулотларимизга талаб юқори. Уюшмамизга аъзо маҳаллий ишбилармонлар Озарбайжонга қатор маҳсулотларни экспорт қилиб келяпти. Андижон ва Наманган вилоятларидан текстиль маҳсулотлари жўнатилаётган бўлса, Самарқанддан қурилган меъварлар, Риштондан қўлпочилик маҳсулотлари экспорт қилинапти.

Озарбайжонлик тадбиркорларнинг ҳам юртимизга келиб, иш бошлаш қўрсаткичи кўн сайин ошиб борапти. Биргина жорий йилда уюшмамиз билан ҳамкорликда 50 дан ортиқ озарбайжонлик тадбиркорлар мамлакатимизга келиб, ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш соҳаларига инвестиция киритмоқда.

МУНОСАБАТ

КОНСТИТУЦИЯНИНГ ЯГОНА МАНБАИ ВА МУАЛЛИФИ – ХАЛҚДИР

Акмал САИДОВ,
Конституциявий комиссия раиси

Бошланиши 1-бетда

Давлат раҳбари бутун халқимизни ана шу буюк мақсадга эришишда ўзаро бирдамликка ва ҳамжихатликка чақирди. Президентимиз ўқирганидек, “Халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг ёрқин ифодаси бўладиган янгиланаётган Конституциямизга таяниб, янги Ўзбекистонни албатта биргаликда барпо этамиз”.

Президентимиз давтаввал ҳозирги таҳлика-ли замон, ён-атрофимиздаги мураккаб вазият она Ватанимиз тақдирига янада улкан масъу-лият билан ёндашиб, кечиктириб бўлмайдиган стратегик қарорлар қабул қилиш ҳамда консти-туциявий ислохотлар ўтказиш заруратини кун тартибига қўйгани билан боғлиқ долзарб савол-ларга батафсил тўхталди. Шавкат Мирзиёев таъбири билан айтганда, “Бу саволларнинг барчасига жавобни пухта ишланган ҳуқуқий нормалар орқали Конституциямизда акс эт-тириш давр тақозосидир”.

Янгиланган Конституция мамлакатимизнинг узоқ муддатли тараққиёт стратегиялари, юр-тимиз ва халқимизнинг эртанги фаровон ҳаёти учун мустаҳкам ҳуқуқий асос ҳамда ишончли кафолат яратиши лозим. Шу нуктаи назардан, давлатимиз раҳбари Конституцияни янгилаш борасида илгари сурган амалий тақлифлар-ни бир неча йирик гуруҳга ажратиб таҳлил ва талқин қилишни лозим топдик.

ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУГЛАШНИНГ КОНСТИТУЦИЯВИЙ АСОСЛАРИ

Президентимиз инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, қадр-қиммати, дахлсиз ҳуқуқлари ва қонуний ман-фаатлари масаласи билан боғлиқ аниқ тақлифлар-ини жамоатчилик эътиборига ҳавола этди.

Биринчидан, инсон қадрини юксалтириш ҳақиқатда давлат ҳокимияти органларининг конституциявий бурчи ва устувор вазифаси бўл-моғи шарт. Чунки “Инсон — давлат ва жамият учун мақсадга эришиш воситаси эмас, аксин-ча, ана шу мақсаднинг бош мазмуни ва ман-баи ҳамда энг олий қадрият бўлиши лозим”.

Иккинчидан, Конституциямизга “Ўзбекис-тонда улим жазоси тақиқланади”, деган яна бир муҳим нормани киритиш тақлиф қилинди. Негиз деганда, “**яшаш ҳуқуқи — ҳар бир ин-соннинг табиий ҳуқуқи бўлиб, унга бу ҳуқуқ-ни давлат эмас, Яратганнинг ўзи ота этган**”.

Учинчидан, қўллаб-даватларнинг Консти-туция ва қонунларида ҳамда инсон ҳуқуқларига оид халқроқ ҳужжатларда акс этган “**Миран-да қондаси**”га кўра, шахсни ушлаш чоғида унинг ҳуқуқлари ва нима сабабдан ушлангани содда тилда тушунтирилиши шарт. “**Ана шу қондани Конституциямизда муҳрлаб қўйиш-нинг вақт-соати келди, деб ўйлайман**”, дея таъкидлади Президентимиз.

Тўртинчидан, “**Хабеас корпус**” институти-ни ривожлантириш зарур. Яъни шахс суд қар-орига қадар қўпи билан қирқ саккиз соатдан ортиқ ушлаб турилиши мумкин эмас. Давлати-миз раҳбари ифодаси билан айтганда, “**Агар суд томонидан шахсни ҳибсга олиш ёки унга нисбатан бошқача турдаги озодликни чеклаш ҳақида қарор белгиланган муддат-да қабул қилинмаса, бундай шахсни дарҳол озод қилиш кераклиги ҳақидаги нормани ҳам Конституцияда акс эттиришимиз зарур**”.

Бешинчидан, Конституциямизда “**Шахс-нинг судланганлиги ва ундан келиб чиқади-ган ҳуқуқий оқибатлар унинг қариндошлари ҳуқуқларини чеклашга асос бўлиши мумкин эмас**”, деб қатъий ёзиб қўйилиши керак.

Асосий қонунимизда “**Озодликдан маҳрум этилган барча шахсларга нисбатан инсоний муносабат ва уларнинг қадр-қиммати таъ-минланиши шарт**”, деган норма ҳам ўз аксини топиши даркор.

Олтинчидан, янгиланган Конституцияда “**маъмурий, фуқаролик, иқтисодий, жиноий жавобгарлик ва бошқа йўналишдаги ишларни кўриб чиқишда инсонга нисбатан қўлланла-диган ҳуқуқий таъсир чоралари — қонуний мақсадга эришиш учун етарли бўлиши ҳамда шахсга имкон қадар енгиллик яратиши керак**”, деган норма ўз аксини топиш мақсадга мувофиқ.

Еттинчидан, Асосий қонунимизда Ўзбе-кистоннинг ҳар бир фуқароси мамлакат бўй-лаб эркин ҳаракатланиш, турар ёки яшаш жойини эркин танлаш ҳуқуқига эга бўлиши, шунингдек, барча фуқароларга мамлакатдан тўсиқларсиз чиқиш ва қайтиш ҳуқуқи кафолат-ланиши лозим.

Ҳар бир фуқаронинг шахсий ҳаёт дахлсиз-лиги ва унинг кафолатлари айнан Конституция даражасида мустаҳкамланиши керак.

Маъкур тақлифлардан кўзланган асосий мақсад “**Инсон қадри учун**” ғоясини ҳамда ҳозирги ислохотларимизнинг бош тамойили бўлган “**Инсон — жамият — давлат**” деган ён-дашувни Конституциямизнинг мазмунига чуқур сингдириб, амалий ҳаётимизда бош қадриятга айлантиришдир. Президентимиз айтганидек, “**инсоннинг қадр-қиммати, шаъни ва ғурури бундан бўён барча соҳаларда биринчи ўрин-да туриши керак**”.

ЎЗБЕКИСТОН — ИЖТИМОЙ ДАВЛАТ САРИ

Президентимиз Асосий қонунда “**Ўз-бекистон — ижтимоий давлат**” ғояси-ни мустаҳкамлашга қаратилган бир туркум тақлифларни билдирди. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, “**инсон қадри**” тушунчаси “**ижтимоий давлат**” тушунчаси билан чам-барчас боғлиқ”.

“**Ижтимоий давлат**” тушунчасига Президен-тимиз бундай таъриф берди: “**Ижтимоий дав-лат — ижтимоий тафовутларни камайтириш, муҳтожларга ёрдам бериш бўйича самарали сиёсат юритадиган давлат моделидир**”.

“**Ижтимоий давлатда инсон қадри деган-да, аввало, фуқароларни яшаш учун зарур уй-жой билан таъминлашни тушунамиз**”. Шу нуктаи назардан, Конституциямизда:

✓ фуқароларимизнинг уй-жойга бўлган ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, унинг дахлсизлигини кафолатлаш, аҳолининг барча қатламлари, ай-ниқса, муҳтож тоифаларни уй-жой билан таъ-минлаш бўйича давлатнинг мажбуриятларини мустаҳкамлаш;

✓ суднинг қарорисиз ҳеч ким уй-жойи-дан маҳрум қилинмаслиги йўлида фуқаролар уй-жойга бўлган ҳуқуқларининг конституциявий кафолатини белгилаб қўйиш;

✓ уй-жойга ёки шахснинг бошқа мол-мул-кига унинг рухсатисиз кириш, уларни кўздан кечирish ва тинтув ўтказишга фақат қонунда белгиланган ҳолат ва тартибда йўл қўйилишини қатъий белгилаш лозим.

Бинобарин, “**Бизнинг халқимиз учун уй-жой — бу Ватан ичра кичик ватандир**”.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, “**Та-раққиётнинг кўп асрлик тажрибаси шуни кўрс-атадики, хусусий мулксиз, унинг ишончли кафолатисиз кучли ижтимоий давлатни қу-риб бўлмайди**”. Шу боис, Конституциямизда:

✓ хусусий мулк ҳимоясини таъминлаш учун зарур бўлган конституциявий кафолатларни кучайтириш; давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш натижаларини қайта кўриб чиқмаслик ҳамда бекор қилмаслик масаласини конституциявий ҳолида сифатида белгилаш;

✓ мамлакатимизда товарлар, хизматлар, ишчи кучи ва молиявий маблағлар эркин ҳара-катланишини, давлат ички ва халқроқ савдо ри-вожланиши учун барча шароитлар яратишини мустаҳкамлаш;

✓ тадбиркорлар қонунчилиқда тақиқланма-ган ҳар қандай фаолиятни амалга оширишга, ўз фаолияти йўналишларини мустақил равишда танлашга, тадбиркорликдан чекланмаган миқ-дорда даромад олишга ҳақли эканини кўзда тутиш;

✓ давлат хусусий тадбиркорликни ривож-лантириш учун қўлай ишбилармонлик ва инве-стициявий муҳит ҳамда шароитларни таъминла-ши, эркин ва ҳалол рақобатнинг ҳимоя қилини-ши, иқтисодий фаолиятда монополлаштиришга йўл қўйилмаслигини кафолатлаш;

✓ ер хусусий мулк бўлиши мумкинлигини аниқ белгилаш; қишлоқ ҳўжалиги ерлари ва ўрмон фонди давлат тасарруфидида бўлиб, тад-биркорлик субъектларига ижара шартномаси асосида берилди, деган мазмундаги нормани акс эттириш тақлиф этилмоқда.

Президентимиз “**Ҳар қандай инсон учун муҳим ва муқаддас қадрият — бу унинг**

Давр нафаси

оиласидир”, деб айтди. Оила институтининг конституциявий асосларини ривожлантириш мақ-садида Конституциямизда “**оила аёл ва эркак-нинг ихтиёрий розилиги ва тенг ҳуқуқлилиги асосида шаклланиши**”, жамиятнинг табиий ва таянч бўғини, жамият ва давлатнинг алоҳида ҳи-моясида эканини мустаҳкамлаш керак;

✓ ҳомиладорлиги ёки ёш боласи борли-ги сабабли аёлларни ишга қабул қилишни рад этиш, ишдан бўшатиш ва уларнинг иш ҳақини камайтириш тақиқланишини қатъий белгилаб қўйиш лозим;

✓ халқроқ мажбуриятларимизга кўра, бола-лар меҳнатига йўл қўймаслик бўйича нормани акс эттириш шарт;

✓ боланинг манфаатлари, унинг жисмо-ний, ақлий ва маданий жиҳатдан тўлақонли ривожланиши учун барча шароитларни яратиш устувор йўналишлардан бири сифатида ўз ак-сини топишга эришиш керак;

✓ давлат иқтидорли ёшларни, уларнинг моддий аҳволидан қатъи назар, доимо қўл-лаб-қувватлашини мустақил қоида сифатида белгилаш мақсадга мувофиқ;

✓ “**Давлат жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, ёшларни соғлом турмуш тарзи тамойиллари асосида маънавий ва ахлоқий етук инсонлар этиб тарбиялаш учун зарур шароитларни яратиш**”, деган қондани ёзиб қўйиш вақти келди;

✓ ёш авлод тақдири учун масъулиятни яна-да ошириш учун: “**Ота-оналар ўз фарзандла-ри вояга етгунига қадар уларнинг тарбияси, таълим олиши, соғлиги, тўлақонли ва барка-мол ривожланиши тўғрисида ғамхўрлик қи-лиш ҳуқуқига эга ва бунга мажбурдир**”, деган қондани киритиш лозим.

Давлат раҳбари “**Ноғиронлиги бўлган ин-сонлар — жамиятнинг тўлақонли аъзолари, деган тамойил негизида уларнинг конститу-циявий ҳуқуқ ва кафолатларини белгилаб қўйиш инсоний бурчимиздир**”, деди. Шу маъ-нода:

✓ ноғиронлиги бўлган инсонлар — жамият-нинг тўлақонли аъзолари, деган тамойил неги-зида уларнинг конституциявий ҳуқуқ ва кафо-латларини белгилаш;

✓ инсоннинг меҳнатга ва муносиб ҳаёт ша-роитларига, ишсизликдан ҳимояланишга бўл-ган ҳуқуқларининг ишончли ҳимоясини таъмин-лаш, камбағалликни қисқартиришга оид консти-туциявий нормаларни акс эттириш;

✓ ҳар бир шахснинг қўлай меҳнат шарои-тида ишлаш, меҳнати учун муносиб ҳақ олиш ҳуқуқини мустаҳкамлаш, меҳнатга ҳақ тўлаш-нинг энг кам миқдори инсоннинг ўзи ва оиласи ҳаёт кечирishi учун етарли миқдорда бўлишини белгилаш;

✓ давлат чет элда яшаётган ва ишлаётган фуқароларимиз ҳамда ватандошлар билан мунтазам алоқаларни сақлаб қолиш ва ривож-лантириш ҳақида ғамхўрлик қилади, деган қон-дани киритиш зарур.

Президентимиз алоҳида таъкидлаганидек, “**Инсон саломатлиги миллат ҳаётининг да-вомийлигини таъминлаш, унинг ғенофонди-ни сақлаш, барқарор миллий стратегиями-зининг муҳим таркибий қисмидир**”. Бинобарин, Конституциямизда белгиланган “**Ҳар бир ин-сон малакали тиббий хизматдан фойдала-ниш ҳуқуқига эга**”, деган умумий нормани кен-гайтириб, тўғридан-тўғри қўлланадиган норма-лар билан боийтишни тақлиф этди.

Президентимизнинг қўйидаги аниқ тақлифлар-и ҳам диққатга сазовор:

✓ табиатдаги глобал иқлим ўзгаришлари, Орол денгизининг қуриши билан боғлиқ вазият-нинг тобора кескин тус олаётганини назарда тутган ҳолда, экологик хавфсизлик йўналиши-га доир экологик-ҳуқуқий нормаларни ифода эттириш;

✓ боғча, мактаб, олий таълим ва илм-фан соҳаларини устувор тараққий эттиришни кон-ституциявий даражада мустаҳкамлаш;

✓ давлат мактабгача таълим, мактаб ва олий таълим тизимини, турли мулк шаклида-ги, жумладан, хусусий таълим муассасаларини ривожлантириш учун зарур шароитлар яратиб бериши билан боғлиқ нормаларни киритиш;

✓ устоза бўлган юксак эҳтиром Консти-туциямизда ўз ифодасини топишини таъминлаш; ✓ педагог ҳодимларнинг касбий фаолияти-га аралашиш, уларнинг хизмат мажбуриятлари-ни бажаришга тўсқинлик қилишга йўл қўйил-маслигини Конституция даражасида белгилаб қўйиш аини муддаодир.

Шундай қилиб, Президентимиз Шавкат Мирзиёев қайд этганидек, “**давлатнинг эркак-лар ва аёллар, оилалар ва болалар, ёшлар ва нурунийлар, ноғиронлиги бор шахслар, мамлакатда ёки унинг ташқарисида бўли-шидан қатъи назар, барча инсонлар ҳақида қайғуриши Конституцияда мустаҳкамлани-ши зарур**”.

“ЯНГИЛАНГАН КОНСТИТУЦИЯ МАМЛАКАТИМИЗНИНГ УЗОҚ МУДДАТЛИ ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯЛАРИ, ЮРТИМИЗ ВА ХАЛҚИМИЗНИНГ ЭРТАНГИ ФАРОВОН ҲАЁТИ УЧУН МУСТАҲКАМ ҲУҚУҚИЙ АСОС ҲАМДА ИШОНЧЛИ КАФОЛАТ ЯРАТИШИ ЛОЗИМ.

Бир гуруҳ тақлифлар эркин ва адолат-ли фуқаролик жамияти ривожланиши билан боғлиқ масалаларни ўзида қамрайди. Бунда халқимиз учун жамият, аввало, маҳалладан бошланади, деган ибратли ақидага катта эъ-тибор қаратилмоқда. Мамлакатимизда фуқа-ролар йигинларининг жамиятдаги мавқеи ва таъсирини кучайтиришга кўмаклашиш мақса-дида Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қув-ватлаш вазирлиги ташкил этилган. Лекин давлатимиз раҳбари айтганидек, “**гоҳида бу — маҳаллаларни бошқарадиган идора, деган нотўғри гап-сўзларни ҳам эшитиб қоляпмиз**”.

Шунинг учун Конституциямизда: **биринчидан**, маҳаллаларнинг мақомини ҳамда давлат органларининг бу борадаги вазифала-рини аниқ белгилаб қўйиш; **иккинчидан**, маҳаллаларнинг давлат ҳоки-мияти органлари тизимига кирмаслиги, жойлар-даги маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни мустақил ҳал этиш бўйича ваколатлари алоҳи-да белгиланиши тақлиф этилди.

ЎЗБЕКИСТОН — ҲУҚУҚИЙ ДАВЛАТ

Президентимиз таърифига кўра, “**Ҳуқуқий давлат инсониятнинг минг йиллар мобайни-даги машаққатли меҳнати эвазига шакллан-ган тараққиёт ғояси ва буюк кашфиётидир**”. Шу маънода, Конституцияга киритиш тавсия этилган бир гуруҳ тақлифлар туркуми Ўзбекис-тонда инсонларвар, демократик ҳуқуқий давлат қуриш масаласига тегишлидир.

✓ “**Ўзбекистон — ҳуқуқий давлат**” деган ғояни Конституциямизда аниқ мустаҳкамлаб қўйиш лозим;

✓ Конституцияга давлат органлари фаоли-ятида очкичлик, шафдоффик ва ҳисобдорлиқни, маъзур органларнинг ихчам ва тежамкор бўли-шини таъминлаш юзасидан қоидалар киритиш даркор;

✓ Асосий қонунимизда халқ ҳокимиятчили-гини, ҳокимиятларни бир-бирини тийиб туриш ва мувозанатда сақлаш механизмларини таъ-минлашни янада кучайтириш талаб этилади;

✓ Асосий қонунда ҳукуматни шаклланти-риш ва унинг самарали фаолият юритишини таъминлашда Олий Мажлисининг ваколатлари-ни кенгайтириш бўйича тегишли қоидалар бел-гиланиши зарур;

✓ Коррупцияга қарши курашиш агентлиги раҳбарини тайинлаш бўйича фармон Сенат то-монидан тасдиқланиши тартибини жорий этиш тақлиф этилмоқда;

✓ ҳукумат томонидан тайёрланган Корруп-цияга қарши кураш бўйича йиллик миллий маъ-рузани муҳокама қилиш масаласини парламен-тимиз ваколатига киритиш лозим;

✓ Олий Мажлисининг парламент назоратини амалга ошириш бўйича ваколатларининг консти-туциявий асосларини кучайтириш бўйича ишларни давом эттириш керак;

✓ Президентнинг айрим ваколатларини Олий Мажлиса, мисол учун, Ҳисоб палатаси раисини лавозимга тайинлаш ва озод қилиш ва-колатини Сенатга ўтказиш мақсадга мувофиқ;

✓ ҳокимлар бир вақтининг ўзида Халқ де-путатлари кенгашларига ҳам бошчилик қили-ши ҳақидаги қоидалар Конституциядан чиқариб ташлаш керак;

✓ фуқароларнинг давлат ишларини бошқа-ришдаги иштирокини кенгайтириш мақсадида Конституциямизга **қонунчилик тақлифларини киритиш институти**ни жорий этиш тақлиф қи-линмоқда;

✓ ижро ҳокимияти органларининг консти-туциявий жавобгарлик соҳаларини, ваколатлари-ни кенгайтириш билан бирга уларнинг амалга оширилиши устидан жамоатчилик ва парла-мент назоратини кучайтириш ҳам талаб этила-ди;

✓ ҳукумат ваколатларини кенгайтириш, ҳу-сусан, Конституцияда Вазирлар Маҳкамаси ва ҳокимликларнинг экология, ёшлар сиёсатини

амалга ошириш, оилани қўллаб-қувватлаш, мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш, ноғиронли-ги бўлган шахсларни ижтимоий ҳимоя қилиш, қўлай жамоат транспортини ривожлантириш, аҳолининг дам олиши учун зарур шароитлар яратиш, фуқаролик жамияти институтларини қўллаб-қувватлаш бўйича масъулиятини белги-лаш лозим;

✓ Конституциявий суд фаолиятини янада такомиллаштириш зарур. Зеро, “**Маъзур суд бошқа судлардан фарқли ўлароқ, фақат Конституцияга бўйсунди ҳамда Асосий қонуннинг устунлиги принципини таъмин-лайди**”;

✓ Конституциямизда фуқаролар ва юри-дик шахсларнинг муайян ишда суд томонидан уларга нисбатан қўлланилган қонуннинг Кон-ституцияга мослигини текшириш ҳақидаги ши-коятларини кўриб чиқишни Конституциявий суд ваколатида акс эттириш мақсадга мувофиқ;

✓ Асосий қонунимизга Ўзбекистон барча давлатлар, энг аввало, ўзининг яқин қўшнилари билан тинчликпарвар ва дўстона сиёсат юри-тиши, унинг ташки сиёсати инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳурмат қилиш, давлатларнинг ҳудудий яхлитлиги принцип ва нормаларига асосланиши ҳақидаги моддани қўйиш лозим.

Президентимиз ана шу ғоят аниқ ва муҳим тақлифларни илгари сурар экан, улардан ҳар бирининг мазмун-моҳияти ва мақсад-вазифа-ларини содда ҳамда тушунарли тилда изоҳлаб берди. Аини чоғда, “**халқимиздан комиссия-га келиб тушган барча муҳим ва долзарб тақлифларни бугун сизлар билан батафсил муҳокама қилиш имкониятига эга эмасмиз. Мен уларнинг айримларига тўхталиб ўтдим, холос**”, дея таъкидлади давлатимиз раҳбари.

КОНСТИТУЦИЯВИЙ КОМИССИЯ ФАОЛИЯТИНИНГ БОСҚИЧЛАРИ

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартириш киритиш ва таш-килий чора-тадбирларни амалга ошириш юза-сидан Конституциявий комиссия фаолияти-нинг учта босқичини аниқ белгилаб берганини алоҳида қайд этиш мақсадга мувофиқдир.

Биринчи босқич — Конституцияни ўзгарти-риш бўйича тақлифларни қабул қилиш, жам-лаш ва таҳлил қилишни ташкиллаштириш.

Конституциявий комиссия тақлифлари асо-сида ишлаб чиқилган лойиҳа парламентнинг Қонунчилик палатасига тақдим этилади. Шу му-носабат билан Конституциявий комиссия фао-лиятининг биринчи босқичи якунига етди.

Иккинчи босқич — парламент томонидан ишлаб чиқилган янгиланган Конституция лойиҳасини умумхалқ муҳокамасида кўриб чиқиш.

Бундай демократик ёндашув “**Конституция-нинг ягона манбаи ва муаллифи — халқдир**”, деган тамойилга тўла мос келади.

Учинчи босқич — умумхалқ муҳокамаси натижасида маромига етказилган Консти-туцияга ўзгартиришлар киритиш тўғрисида-ги қонун лойиҳасини референдум ўтказиш йўли билан қабул қилиш.

Давлатимиз раҳбари бу ҳақда тўхталар экан, жумладан, бундай деди: “**Конституция-вий ислохотни фуқароларимиз фикри ва қўллаб-қувватлаши асосида референдум орқали амалга оширсак, бу том маънода халқимиз хоҳиш-иродасининг ифодаси — ҳақиқий халқ Конституциясига бўлади, деб ўйлайман**”.

Хулоса қилиб айтганда, биз, Ўзбекистон халқи Конституцияга киритиш тақлиф этила-ётган янги норма ва қоидаларни онгу тафакку-римиз, қалбимиздан ўтказиб, уларга ҳолис ва ҳаққоний муносабатимизни билдиришимиз ло-зим. Президентимиз ишонч билан таъкидла-нидек, “**Барчамиз Асосий қонунимизда ўзи-мизни, оиламизни, маҳалламизнинг орзу-умидларини кўришга интилаётганимиз — бу табиий ва мутлақо тўғри**”.

ПРЕЗИДЕНТ ТАШРИФИДАН СЎНГ

ИНСОН ҚАДРИ УЛУҒЛАНАЁТГАН БУ КУНЛАР

болалар шурида бир умрлик эзгулик дарси бўлиб муҳрланади

Бошланиши 1-бетда

Ўшандан бир йилдан кўпроқ вақт ўтди. Бу орада Республика ихтисослаштирилган гематология илмий-амалий тиббиёт маркази Тошкент шаҳри Чилпонзор тумани Арнасой кўчасидаги янги барпо этилган замонавий тиббиёт муассасасининг муҳташам биноларига кўчирилди.

Жорий йилнинг 1 январидан бошлаб Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси маркази Рес-

публика ихтисослаштирилган гематология илмий-амалий тиббиёт маркази таркибидан чиқарилиб, мустақил марказ сифатида фаолият бошлади.

Утган ҳафта Президентимиз янги марказда бўлиб, бемор болалар ҳолидан хабар олди. Ота-оналар билан суҳбатлашиб, уларнинг юрагига қувват бўладиган гапларни айтди. Бу галги ташрифда давлатимиз раҳбари янги марказнинг фаолияти, унда яратилган шарт-шароитлар билан яқиндан танишди.

учун ҳам етарли қўлайликлар мавжуд. Айни пайтда марказда 101 нафар ўғил-қиз даволанмоқда. Уларга 130 дан ортиқ шифокор, жумладан, 38 нафар илмий ходим ва юзлаб ҳамшира ғамхўрлик кўрсатмоқда.

— Утган йилнинг май ойида давлатимиз раҳбарини эски биноларда, беморларга етарли шароит бўлмаган жойда кутиб олган эдик, — дейди Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси марказининг 1-онкогематолог болалар бўлими бошлиғи, тиббиёт фанлари номзоди Наргиза Бобохонова. — Ушанда Президентимиз болалар гематология-онкология клиникасига ташрифи чоғида ота-оналарга ҳам шароит яратиш кераклиги тўғрисида тавсияларини берганди. Шундан сўнг орадан кўп ўтмай, замонавий шарт-шароит яратилган янги бинога ўчиб ўтдик. Аввалги эски бино билан ҳозирги марказ орасида жуда катта фарқ бор. У бинода битта палатада уч-тўрт бемор бола ва ёнида оналари ётар, уларга шароит йўқ эди. Тўғри, кичик беморларнинг ёнида онаси мизиб олиши мумкин, бироқ каттароқ ўғил-қизларнинг оналари стулда тонг оттирарди. Болаларнинг даволаниш жараёни камида бир-бир ярим ой давом этади. Энди оналарнинг бир-бир ярим ой стулда ўтириб тонг отиришини тасаввур қилинг. Уларга ҳам руҳий, ҳам жисмоний томондан жуда оғир эди. Ҳозир ҳамма шарт-шароит яратилган янги бинода ҳар бир палатада бир бола даволанмоқда. Оналар учун алоҳида диван-кресло, кечаси дам олиш учун қўлай шароит яратилган.

Ҳамма шарт-шароит бор, дори-дармони текин

Хавфли гематологик ва онкологик хасталикка чалинганларни даволаш катта маблағ ва ресурс талаб этади. Жаҳон миқёсида шундай. Давлатимиз мана шундай мураккаб вазиятда ҳам фуқароларни ёлғизлатиб қўяётгани йўқ! Оғир касалликдан азият чекаётган, даволанишга имкон тополмаётган юрдошларимизга, биринчи навбатда, кўмак бер-

риш чоралари кўрилмоқда. Янги марказдаги замонавий шароитлар, қўлланаётган илғор тажрибалар шундан далолатдир. — Ўғлим Забихилло бундан икки йил олдин шу оғир дард билан хасталанди. Аввалги шифохонада ҳам ётганмиз. Шароити йўқ, бунинг устига зарур дори-дармон харажати белимизни букиб қўяди. Айниқса, оналарнинг ётишига жой йўқ

эди. Бир бемор бола кимётерапия олиб, безовта бўлса, бошқа болаларга ҳам уйқу бермасди. Чироқ ёруғи ёки шифокорларнинг гапиришидан безовта бўлиб, боламизни овутиб тонг оттирардик. Тасаввур қилишингиз учун айтаман: бир курс даволаниш 30 кундан 60 кунгача давом этади. Бундай курслардан 5-6 та олишимиз керак. Даволаниш муддати узок, сабр қилишдан бошқа чорамиз йўқ, — дейди наманганлик Эътибор Абдурахмонова. — Ҳозир янги марказда ҳамма шарт-шароит бор, дори-дармони текин. Утган кунни Президентимиз ҳолимиздан хабар олгани келганида жуда хурсанд бўлдик. Очиғи, кутмагандик. Юзма-юз суҳбатлашиб насиб этди. Президентимиз касаллик ҳақида батафсил сўраганда ўғлимга илқ кўчириш операцияси зарурлигини айтди. У киши хориждан яши мутахассисларни олиб келиб, шу ерда, мамлакатимизда илқ кўчириш амалиётини йўлга қўямиз, деганида кўнглимда кечган гапларни айтгани сўз тополмайман. Ахир бу шу ерда даволанаётган ҳар бир ота-онанинг орзуси-ку. Болаларимизнинг тузалишига юрагимизда умид уйғотган ва

Оналар стулда тонг оттирмаяпти

Янги марказда онкогематологик касалликларга чалинган болаларнинг узлуксиз ва протокол бўйича тўлиқ даволаниши учун барча шарт-шароит яратилган. Ўринлар сони

олдинги 85 тадан 160 тага етказилган. Илгари уч-тўрт бемор бир палатада ётқизилган бўлса, ҳозир ҳар бир бола учун алоҳида хона ажратилган. Унда фарзандининг парварishiга масъул ота-оналар

Энг илғор амалиёт қўлланади

Янги марказда айни пайтда замонавий жиҳозланган болалар онкогематологияси, гематология, онкология, реанимация, гемодиализ ва плазмаферез бўлимлари, стационар ва маслаҳат поликлиникаси фаолият юритмоқда. Бу йил аввалгиларига қўшимча 14 турдаги ускуна ва аппаратлар келтириб, ўрнатилди.

Шунга мутаносиб тарзда дори воситалари билан таъмин-

лаш даражаси ҳам оширилди. Масалан, 2016 йили бунинг учун 2 миллиард 800 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, ҳозир бу сумма қарийб 60 баробар ошиб, 170 миллиард сўмга етказилди. Беморларга 91 турдаги онкогематологик дори воситалари давлат ҳисобидан текин берилаяпти. Муолажаларга чет эллик малакали консультантлар жалб этилиб, даволаш ва диагностика стандартлари янгиланди. Жумладан, ўзақ хужайралари трансплантациясини ўтказиш кўрсаткичи ошди.

Илгари молекуляр генетика, иммуногистокимё каби мураккаб таъхисларни аниқлаш учун намуналар Ҳиндистон, Туркия, Россия каби давлатларга юбориларди. Энди бу шу ернинг ўзида амалга ошириляпти.

Келгусида гемапоэтик ўзақ хужайраларини аллоген ва аутологик трансплантация қилиш учун 2 та асептик бино, ҳудудлардан ўзақ муддатга келадагилар учун 200 ўринли хостел барпо этилиши, йил якунигача марказга яна 67 турдаги жиҳозлар келтирилиши кўзда тутиляётгани инсон қадрини улуғлаш, унинг саломатлиги ва яшаш ҳуқуқини таъминлашга қаратиляётган юксак эътибор ифодасидир.

Давлатимиз раҳбари ташриф давомидида ушбу марказ негизда илмни ривожлантириш муҳимлигини таъкидлади. Шунингдек, бу соҳа юксак ривожланган Германия тажрибаси асосида даволаш протоколини янгиллаш, мутахассислар жалб этиш бўйича кўрсатмалар берди.

Ҳаммаси — инсон қадри учун!

Давлатимиз раҳбарининг мазкур қароридида бу йил 1 майдан бошлаб Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси марказида даволанаётган бемор болаларга қаровчи шахслар (ота-она ва бошқалар) учун бепул овқатланиш йўлга қўйилгани белгиланди.

Айни пайтда бу эзгу иш ҳам ўз ичрасини топди. Авваллари бир кўнлик овқатланиш учун 11 минг сўм ажратилган. Айни пайтда болалар 5 маҳал витаминга бой иссиқ овқат тановул қилапти. Худди шундай бемор болага ҳамроҳлик қилувчи ота-онаси ёки яқинларининг бепул овқатланиши йўлга қўйилгани хасталик ҳоритган оиланинг моддий таъминотига сезиларли ижобий таъсир кўрсатди. Қолаверса, оналарнинг бола парварishiда ҳам маънан, ҳам жисмонан тетик бўлишига хизмат қилади. Чунки бир-бир ярим ой давом этадиган муолажа даврида озиқ-овқат масаласи ҳар қандай оилани моддий толиқтириши табиий. Қолаверса, бу чора-тадбирлар ташқаридан гигиена стандартларига номувофиқ озиқ-овқатларнинг шифохонага келтирилиши, турли ичак инфекцияларининг олдини олишда катта аҳамиятга эга.

— 2020 йили ўғлим Нурмуҳаммад иситмалаб, оёқ оғришидан шикоят қилгани учун дўхтирга бордик, — дейди ғиж-дўвонлик Назира Салимова. — Шифокорларга кўрсатсак, оқсон ташхисини қўйишди. Дунё кўзимга тор кўринди. Турмуш ўртоғим ишлаш учун бошқа мамлакатга кетган, ёлғиз бошимга боламни йўқотиб қўяманми, дея йилларимизда. Уша пайтда яхши инсонларнинг кўмаги билан аввалги гематология шифохонасига келиб жойлашдик. Ушанда жуда қийналганмиз. Ҳамма дори-дармон ўзимизнинг ҳисобимиздан, бунинг устига озиқ-овқат харажати тинкаимизни қўрутганди. Шифохонанинг биринчи бўлимида 58 кун даволанди болам. Кейин кундузги бўлимда 6 ой даволанишига тўғри келди. Шу орада ижарада яшаган пайтимиз бўлди. Бор бодимизни сотиб, дори-дармон ва озиқ-овқатга пул топдик. Ҳозир оналарга алоҳида уч маҳал иссиқ овқат бепул берилаяпти. Аввалгига нисбатан шароит жуда яхши.

“Меҳрли мактаб”дан таралаётган тафти

Марказда болаларнинг даволаниши билан бирга таълим-тарбияси учун ҳам етарли шароит яратилган. Бу ерда 40 ўринли мактаб ва 30 ўринли боғча ташкил этилган. “Меҳрли мактаб” ва “Илк қадам” номли ушбу муассасаларда болалар билим олиб, қизиқарли машғулотларда қатнашмоқда.

“Меҳрли мактаб”нинг асосий вазифаларидан бири шифохонада даволанаётган болаларни ҳаётга ижтимоий мослаштириш, мактабгача таълим ҳамда умумтаълим муассасаларида ўқишини давом эттиришига кўмаклашишдир. 16 майдан қозирга қадар марказда даволанаётган 215 нафар ўғил-қиздан 162 нафари (78 нафари мактабгача,

92 нафари мактаб ёшидаги болалар) 12 та фан бўйича дарсларда қатнашди. Тўғрак шаклида ташкил этилган мусиқа, тасвирий санъат ва технология машғулотлари бемор болалар билимидаги бўшлиқни тўлдиршига ёрдам бермоқда. Шунингдек, марказда даволанаётган болалар ва ота-оналарининг руҳини ўрганиш ҳамда уларга амалий ёрдам бериш мақсадида психологик хизмат ҳам йўлга қўйилган. Ҳозир таътил мавсуми бўлгани учун мактабда фақат тўғарақлар ташкил этилган. Жумладан, мусиқа, арттерапия ҳамда фан тўғарақлари болаларнинг вақти мазмунли ўтишига, руҳиятидаги тушқунлик ва хасталиқни енгишига, руҳан кўтаринки кайфиятда юришига кўмак бермоқда.

Алланнинг орзуси

Давлатимиз раҳбарига қорақалпоғистонлик Аллан Маратов ўзининг орзулари ҳақида сўзлаб берди. У робототехникага жуда қизиқиши, келгусида “Тесла” компаниясига раҳбар бўлишни айтганида кўпчилиқнинг юзига табассум югурди.

— Ўғлимни шу йилнинг 22 март кунини бу ерга оғир аҳволда олиб келдик, — дейди Алланнинг онаси, қорақалпоғистонлик Муҳаббат Аллембергенова. — Нукусда онкологияга йўлиққанини билган, бир муддат болам у ерда даволанди. Кейин бизни Тошкентга — Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси марказига юборишди. Самолётда боламнинг аҳоли оғирлашиши мумкинлигини айтишганди. Шу сабабли Тошкентга поездда келдик. Нукусдан Тошкентгача ҳар бир бекатда “Тез ёрдам” машинаси бизни кутиб турар, ўғлим нафас ололмас, кислород берилган, биз оёқ-қўлига келарди. Шифохонага етиб келгач, тўғри реанимация бўлимига жойлаштирилди. Шифокорларга минг раҳмат, масъулият ва эътибор билан қарашди. Ўғлим секин-аста тузала бошлади. Ҳозир аҳоли яхши. Аммо илқ кўчиришга муҳтожмиз.

Алланнинг нега айнан “Тесла” компаниясига раҳбар бўлиш орзуси ҳақида сўраганимизда у экологияга зарарли таъсир кўрсатмайдиган, табиатни асраб-авайлашга хизмат қиладиган электромобиллар ишлаб чиқаришни истагини айтди. Кичкина хаста вужуддаги тоза ва беғубор бу орзулар эртага қанот ёзиб, рўёбга чиқиши, инсониятнинг ҳаёт тарзини яхши ўзганга буриши учун бор имконият ишга солинмоқда. Бунга давлат раҳбари даражада эътибор қаратилмоқда. Президентимиз Аллан сингари мураккаб вужудда дардини кўтариб юрган болалар ва кўзида ёш билан фарзандининг эртанги кунига умид билан яшаётган Муҳаббат Аллембергенова каби оналарга далда бераркан, жумладан, шундай деди: “Енингизга яна келишдан мақсадим — сизларга куч бериш, умид-

гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси маркази ҳудудида илқ кўчириш амалиётини йўлга қўйиш учун 2022 йилда янги махсус амалиёт комплекси биносини қуриш ва жиҳозлаш кўзда тутилган. Бу мақсадда Онкогематологик ва даволаш қўйин бўлган касалликларга чалинган беморларни соғломлаштиришга кўмаклашиш жамғармасидан зарур маблағ ажратилади.

Шифокорнинг таъкидлашича, айни пайтда бу оғир хасталикдан тузалиш 70-75 фоизни ташкил этаётган бўлса, илқ кўчириш ўтказиш амалиёти йўлга қўйилиши билан бу кўрсаткич 90-95 фоизгача кўтарилishi мумкин. Ҳар бир фоизда 10-15 нафар боланинг тақдири ётибди. Бу шунча оилалар қувонч бағишланади, тугаллик қайтиб келади, дегани.

ни икки қарра қўпайтириш. Бу ҳаммамизга синов. Биз давлат бўлиб, ақлимизни, кучимизни ишга солиб, бу касалликларни енгишимиз керак. Ота-оналарга кўмак бериб, болаларнинг дардига малҳам бўлиб, уларни соғайтиришимиз зарур”.

Ҳа, бу учрашув болаларга ҳам, оналарга ҳам куч бериши, шифо топишига умидини янада ошириши шубҳасиз. Давлатимиз раҳбари айтганидек, бу — бир синов. Вақти келиб, бу имтиҳондан муваффақият билан болалар дурқун, навқирон йилит-қизлар бўлиб улғаяди. Ушанда дил қатидаги энг аjoyиб эсдалик Президент билан учрашув, унинг далдаси бўлиб қолади. Уларнинг шуурда инсон қадри улуғланаётган бу кўнлар ёди бир умрлик эзгулик дарси бўлиб муҳрланади.

Рисолат МАДИЕВА,
“Янги Ўзбекистон” муҳбири

